

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

asianumero VN/23400/2024

VERIPALVELUN LAUSUNTO TUTKIMUSLAIN MUUTOKSESTA 2026

Kudostaista tutkimuslakiin siirrettävää sääntelyä koskevat kommentit.

Veripalvelu katsoo, että kudoslain 21 a § kumoaminen ja vastaavan säätelyn siirtäminen tutkimuslainsäädäntöön on selkeyttävää ajatellen tulevaa SOHO-asetusta täydentävää kotimaista lainsäädäntöä. Luvan myöntämisen rajaaminen julkisille palvelunjärjestäjille vaikuttaa haitallisesti aineistojen kattavuuteen. Yksityisille palvelunjärjestäjille tulisi luoda mahdollisuus aineistotasaisen luvan saamiseen joltain taholta. Julkisen järjestäjän luvitusoikeus vaatii toimintatapojen tarkentamista tilanteissa, joissa palvelunjärjestäjä ja palveluntuottaja ovat eri organisaatioita.

Erityisesti tulisi luoda mahdollisuus tutkimuskäyttöön tilanteessa, jossa näyteaineistot muodostuvat SOHO-asetuksen (nykyisen kudoslain ja veripalvelulain) mukaisessa toiminnassa ja niiden tutkimuksellinen käyttö olisi tarpeen näiden toimintojen edistämiseksi.

Tulkitsemme esityksen niin, että näyteaineistojen anonymi käyttö toiminnan laadun kehittämiseen olisi jatkossakin mahdollista riippumatta tutkimuksellisen käytön luvasta. Pidämme tätä myönteisenä ja tarpeellisenä mutta toteamme, että geneettisiä tai muita hyvin yksilöllisiä biologisia ominaisuuksia koskevassa tutkimuksessa anonymiteetin käsite on nykyisellään vajavaisesti määritelty ja tätä tulisi tarkentaa.

Veripalvelu ei tässä vaiheessa katso tarpeelliseksi kommentoida esitystä muilta osin.

Jarkko Ihalainen, lääketieteellinen johtaja

jarkko.ihalainen@veripalvelu.fi

0504139895